

ÖZGÜRLÜK İÇİN SÜRGÜNDE GEÇEN BİR YAŞAM, YASER ARAFAT

Beni öldürmek, yakalamak veya sürgün etmek istiyorlar. Kutsal topraklarda bir şehit olmayı umuyorum. Ben bu yolu seçtim ve eğer düşersem, bir gün bir Filistinli çocuk Filistin bayrağını cami ve kiliselerimizin üzerine dikecektir.

Mart 2002'de, Yaser Arafat'ın İsrail güçlerinin işgalindeki Ramallah'taki karargâhında El Cezire'ye verdiği demecden.

**Ben hiçbir şeyi olmayan,
vatani elinden alınmış bir göçmenim.**

(Yaser Arafat'ın 1969'da El Seyyad Gazetesine demeci)

Yaser Arafat, bağımsızlığı için bir ömür adadığı Filistin topraklarından çok uzakta yaşama veda etti.

Gerçek adı Muhammed Abdul Rauf Arafat El Kudva El Hüseyini olan, 24 Ağustos 1929'da dünyaya gelen Yaser Arafat, üniversite yıllarında Yaser ve Ebu Ammar (kurucu) takma adlarıyla anılmaya başladı.

Arap-İsrail Savaşı'nın ardından, ailesiyle göç ettiği Gazze'de orta-öğrenimini tamamladıktan sonra Kahire Üniversitesi'nde inşaat mühendisliği öğrenimi görmeye başlayan Arafat 1949 yılında Kahire'de Filistin Öğrenci Birliği'ni kurdu. Öğrenciliği sırasında askeri eğitim de görerek Mısır ordusu safarındaki Filistin Birliği'nde yer aldı, 1956 yılında Arap-İsrail Savaşı'na katıldı. Daha sonraları Mısır'da inşaat mühendisliği de yapan Yaser Arafat, Filistinliler'in kendi kaderini tayin için mücadelesini bırakmayarak, 1959 yılında Filistin Kurtuluş Örgütü'nün bel kemiği olacak olan El Fetih'i kurdu ve silahlı mücadeleyi başlattı. 1965 yılında ise İsrail hedeflerine karşı gerçekleştirilen ilk askeri harekati komuta etti.

Arafat, Batı Şeria'da direniş hareketini örgütlerken El Fetih'in sözcüsü olarak ta uluslararası kamuoyunun önüne çıktı. 1969'da Filistin Ulusal Konseyi'nin beşinci toplantısında Filistin gruplarını bir çatı altında toplayan FKÖ'nün kuruluşuna öncülük etti. 1974 yılında ise Filistin Kurtuluş Örgütü bütün Arap devletlerince Filistin halkının tek yasal temsilcisi sayıldı aynı yıl Arafat, BM Genel Kurulu'na katılıp tarihe geçecek şu sözleriyle bir konuşma yaptı:

"Buraya bir zeytin dalı ve bir özgürlük savaşçısının silahını taşıyarak geldim. Zeytin dalının elimden düşmesine izin vermeyin."

1975-1976 yılları arasında Lübnan fiilen bölündükten sonra Filistinliler'in denetiminde kalan bölgelerde FKÖ'nün devlet yapısı kazanması için mücadele eden Yaser Arafat, daha sonraki yıllarda diplomasiyi kullanmasıyla dikkat çekti. 1983'te El Fetih içinde Arafat karşıtı isyan çıktı, bu isyan onun liderliği için tehlike oluştursa da bu dönemde uluslararası arenada bir çok devletle diplomatik ilişki kurması ve Filistin mücadelesine BM kararları çerçevesinde çözüm aramasıyla liderliğini korumayı başardı.

Arafat, Filistinlilerin, İsrail'e başlattığı direniş sürecinin en sıcak günlerinde (intifada) tarihi bir adım attı. Filistin Bağımsızlık Bildirisi'ni yayımladı ve Bağımsız Filistin Devleti'nin kurulduğunu açıkladı. Bir ay sonra da "İsrail'in var olma hakkını tanıdıklarını", ve "teröre karşı olduklarını" söyledi. Bu açıklamadan birkaç saat sonra Amerikan Yönetimi, FKÖ'yü, Ortadoğu sorununun taraflarından biri olarak tanıdığını ilan etti. 1990 Körfez Savaşı'nda Arafat'ın, Saddam Hüseyin'in yanında yer alması, körfezdeki zengin ülkelerin, Filistin'den ekonomik desteğini çekmesine yol açtı.

Bu arada Arafat, 28 yaşındaki sekreteri Süha Tavail ile evlendi 1995 yılında Paris'te dünyaya gelen kızlarına annesinin ismi olan "Zahva" ismini verdi.

Körfez savaşından sonra Ortadoğu barışı için adımlar atılmaya başlandı, Oslo'da yürütülen gizli görüşmelerin sonucunda İlk Filistin-İsrail Barış Antlaşması imzalandı. Bu antlaşmayı imzalayan Ara-

fat Filistin halkının yaşadığı zorlukları şu sözleriyle anlatıyordu: "İnsanlarım, bugün imzaladığımız anlaşmayla barış, birlikte var olma ve eşit hakların hayata geçeceği bir dönemin başlayacağı umudunu taşıyor."

Arafat o güne kadar gizlice girdiği Gazze'ye 26 yıl aradan sonra adım atarken" Filistin'in ilk özgür toprağına ayak basıyorum. Heyecandan başımın nasıl döndüğünü ve kalbimin nasıl çarptığını tahmin edemezsiniz" diyerek duygularını ifade ediyordu. Aynı yıl İsrail Başbakanı İzak Rabin ve Şimon Peres'le birlikte Nobel Barış Ödülü'nü aldı. Bundan sonraki mücadelesi Filistin Devletini kuracak nihai anlaşmanın sağlanması içindi.

1999 yılında tek kapsamlı nihai barış anlaşmasının imzalanması için müzakereler yeniden başladı. Temmuz 2000'de, ABD Başkanı Bill Clinton öncülüğünde Arafat ve Barak Camp David zirvesine katıldı. Ancak görüşmeler sonuç vermedi, böyle bir dönemde Ariel Şaron'un Harem-i Şerif'i ziyaret etmesiyle ikinci intifa da başlamış oldu.

Barış için o güne kadar atılmış adımlar sonuç vermedi, Oslo Barış Anlaşmasını imzaladıktan sonra "Barış için verilen savaş, hayatlarımızın en zor savaşıdır." diyen Arafat, Batı Şeria'da bulunan Ramallah'taki karargahında ablukaya alındı 2002 Mart ayında da İsrail kabinesi tarafından "düşman" ilan edildi. Ariel Şaron'un "kalıcı sürgün" önerisini ise "Batı Şeria'yı terk etmektense, burada ölmeyi tercih ederim" sözleriyle reddetti. Arafat sonu ölümlü bitecek hastalığına kadar karargahında ev hapsinde tutuldu. Ekim 2004'te ağır hasta olduğu açıklanan Yaser Arafat, sağlık durumu kötüleşince Ramallah'taki karargahından çıkarılarak tedavi için Paris'teki Percy Askeri Hastanesi'ne kaldırıldı, yaklaşık iki hafta tedavi gören 75 yaşındaki Filistin liderinin, 11 Kasım sabahında mücadelecisi yaşamı sona erdi.